

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL,
ORADEA
Strada Iosif Vulcan No. 4.
Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: Wasserstrom Sándor - Leiferer Zoltán
Felelős szerkesztő:

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Belföldön: Hítközségeknek és vállalatoknak 500,
magánosoknak: egész évre 300, félévre 160,
negyedévre 85 leu. Külföldön: 120-80, 45, 25 ck,
180, 95, 50 dinár. 25-15 Pengő, 10-6 Dollár.

Kidőlt fölgyek

Fővid időn belül három hatalmas fölgy dől ki Izrael érdekében. Három kimagasló vezére a zsidóságnak, akik a sors különös véletlenje folytán egy városban éltek és a zsidóság nagy összességének, három egészen különböző irányát képviselték kijele és betelék egyaránt.

Sorrendben az első, aki itthagyt a hívőknek sokaságát, akinek eszméi beállították a hitű zsidóságnak, a kulturortodoxnak világszerte ismert és elismert vezérének Fuchs Benjámín zsl. oradeai főrabbi volt. Hirtelen kidőlt a hatalmas fölgy, amely szilárd pontot jelentett, világító tornyot, a kétségek és a bizonytalan jövő kétségei között vergődő vallásos ortodox kulturzsidóságnak.

Oradea városának zsidósága megszaggatta ruhát és gyászolt. És vele sirt és vele gyászolt a világ ortodox zsidósága.

Alig telt egy néhány hónap és meghalt néhány nappal ezelőtt Hagef Izrael zsl. charszelikus zsidóságnak mindenütt ismert nagysága. Nincsen a világnak talán egyetlen zsidó lakta helye sem, ahol ne gyászolják volna és ne gyászolják meg ma is, emberek a világrelációban is kiváló nagyságnak elhunytát. A zsidóság egyik más beállítottága, értékes és östelevényben gyökeredző rétegének vezére volt ő, aki szintén Oradeáról távozott el az öröklébe, itthagyván százezernyi hívőt, akik őt őszintén gyászolják.

És sorban a harmadik: most hétfőn halálban elhunyt dr. Kecskeméti Lipót főrabbi zsl. az oradeai occident (neológ) zsidóságnak világszerte ismert és nagy tekintélynek örvendő nagysága. Ő képviselte az ugynevezett haladó szellemű zsidóságot és kiváló tudományos működése, karakán világnézete és hívővallása különleges helyet, sőt magas teológiai biztosítanak számára az idők végtelenségig, a kiváló zsidó vezérlékek között.

Három rabbi, három különböző irányzat reprezentánsa, a zsidó világon belül.

És három reprezentáns, akik a zsidóságot kijele a környező világ felé is másképpen képviselték. De mindháromban valami prófétai tűz lobogott, valami elhivatottság, valami megszállottság és ihlet, vészt erő és földöntúli tűz emésztette, akik más és más uton de mindhárom a zsidóság jobb jelenlért és boldogabb jövőjéért harcoltak. Kitzdők évtizedeken át.

Bűn terhelt ezt a várost, vagy valami fatum szerű végzettség ült meg, amely oradeaiakat, akik a legnagyobb értéket jelentették ebben a nagy zsidó lakta emporiumban?

Három fölgy kidőlt és nem csak egy város, hanem országok zsidósága gyászolja az ortodox, a chassid és occident zsidóság három világvilágosságát és kortársi mértékkel mérten is, emberfölötti dimenziójú nagyságukat és történelmi jelentőségüket.

Az oradeai zsidóság harmadik nagy halottja

Dr. Kecskeméti Lipót főrabbi halála

Hétfőn reggel 8 órakor hirtelen elhunyt az oradeai nyugati szertartású zsidóság főrabbi, aki 46 évig lelkipásztora volt községének és világhírnevet szerzett mint tudós, költő és mint a modern zsidóság egyik nagy hírű vezére.

Meghalt dr. Kecskeméti Lipót, az oradeai occident hítközség lelkipásztora, főrabbi, irányítója, lelke és szelleme. A megboldogult főrabbi úgy ment el közülünk, ahogy az finom egyéniségének — még halálában is — örök jellemzője. Reggel nyolc

(Foto Omnia)

óra volt, épen íróasztalához akart ülni, hogy tovább dolgozzék annak a prófétának életén, amely eltöltötte valóját és gondolatvilágának motorikus ereje lett — amikor szívéhez kapott, amely abban a pillanatban meg is szűnt dobogni. Azok a kevesek, akik utolsó pillanatában körülötte állottak, azt mondják, hogy nem rémület és nem mezdöbbenés ült ki arcán, hanem végtelen csodálkozás: „Mint ha bangtalanul azt mondta volna — hát már menni kell!”

Hát menni kellett Kecskeméti Lipót főrabbinak? Hát nem adódott meg neki az, hogy az ország dék éveitől csak egy-egy többit is kapott volna a örökévtől.

től, alínék több mint négy évtizeden át, hű szolgálója volt?

Ki volt dr. Kecskeméti Lipót? Szóvirágokat szedjünk csokorba? Hát tudnánk mi méltatásban hozzá hasonló gyönyörű szépeket összefűzni, ami méltó volna az ő költői egyéniségéhez és grandiózus tudásához? Nem-e az ő aranyzvái kellene ahhoz, hogy ország-világgal megértessük, milyen nagy az a veszteség, amely a zsidóságot érte a nagyszerű főrabbi elhunytával?

Ki volt dr. Kecskeméti Lipót? Zsidók, akik a Dunamedenében éltek, tudták és értékelték mindegyik kiválósságát. Nagysziv ember, aki páratlan hőkezűséggel ontotta azt a sok tudást és szépséget, amely lelkében felhalmozódott. Nem a merev dogmatikuság őrállója és nem a szóvak „ortodox” értelmében volt hirdetője. Mindenekelőtt és mindenekelőtt: költő volt, aki a szavak színes prizmaán keresztül, valami transzcendentális értelmezést adott annak, amit mi — zsidóságnak nevezünk.

Ha lelkének zsidóságról rezonáló, mindent megértő és széles mindenséget átfogó nagyszerűségét, a hétköznapi emberekkel megértették volna, akkor talán kialakult volna az a magasabb etikai szemzőg, amelynek hirdetője és megvalósítója volt. Ha minden zsidó annyira csapaszív lenne, mint ő volt, ha a próféták lelkének és életüknek leglényegét annyira átértékelték volna mint ő, akkor valóban kialakult volna egy „prófétai zsidóság”, amelyről több mint negyven esztendőn át fáradhatatlanul prédikált. Sajnos, még legújabb hívei is csak a külsőséget látták meg és azt hitték, hogy a vallás szigorú kerítésének kijelölő szűkítése az, ami ennek az irányynak legjobban megfelel.

A meg nem értők, a Kecskeméti lelkének külsőségeiben megnyilvánuló értékeit azt hitték, hogy a megboldogult dr. Kecskeméti Lipót főrabbi az asszimiláció hirdetője volt. Tagadhatatlan, hogy annak volt szószólója, de talán mégsem értették meg teljesen. Mert hiszen ő nem a mimikri „becsvadást” hirdette, hanem valahogy

A főköormányzó a zsidó önmérsékletéről

Sir Artur Wauchope főköormányzót sokat szidják zsidó körökben, egy külföldön, mint Palesztinában. Most nem vitatjuk megérdeml-e ezt a sok szemrehányást, vagy sem, az kétségtelen, hogy bizonyos szempontból orélytelen, hogy bizonyos események kissé közelebb hozták a zsidóság ellátásához. Hogy ez így van, arra bizonyosság az, ahogy a legfeszültebb napokban nyíltan demonstrált.

Az „Empire Day” ünnepségen vett részt a főköormányzó, a tel-avivi mintavásár területén. Sertok kísérete az executive megbízásából. És a zsidó tömeg, a tel-avivi szorongatott zsidóság lelkesen ünnepelte a főköormányzót. Miért ünnepelte vajjon? — merülhet fel az angol köormányzó agyában a gondolat s valószínűleg ezt a csodálkozást észrevette Sertok is, mert rögtön felvilágosította az ünneplés mértékéről.

A kikötő engedélyezéséért, amiért a tengerjáró hajók már a mintavásár közvetlen közelében kiköthetnek. Ezért ünnepeleék a zsidó tízezrek a főköormányzót. És míg az országutakon portyázó arabok lövöldöztek, az arab kávéházak előtt nyugodtan pöfékelve szívják nargilájukat a „békés” arabok, addig a zsidóság egy pillanatra sem szünetelt dolgozni és tovább építeni. Egy itemes, európai értelemben vett gazdasági tevékenység nem tűri, hogy akár egy pillanatra is megálljon a munka. Annak úgy kell egymáshoz fordítani, mint a csavarmotornak. Egy kihagyás — és összedőlhet az egész gazdasági mű. Wauchope angol és hízelgő. De ösztönösen jó komercialis érzékel bír, mint minden angol. A zsidó impulzív, tüzes, gyorslehatározású és gyorsan eszelő. És mi történt most egyszerre Palesztinában? Mi az, hogy ott épen olyan ridegen hidegvérűek, mint az angolok? Eleitűkről, vagyonnokról, jóvőjűkről van szó — és nem lövöldöznek vissza, nem ordítanak, nem lözöcskölnek, sőt visszafelé — hanem várnak, dolgoznak tovább és építenek folytatódóan.

Ugyátszok ez a hidegvér még az angolokat is bámulatba ejtette. Amint ahogy ejtette is, ami-thogy nekünk magunknak is rendkívül kell imponálnon a zsidó önmérsékletnek ez a heroikus megnyilatkozása.

Ezért mondotta az „Empire Day”-en trótt beszédében a főköormányzó, hogy a legnagyobb elismeréssel adozik az öntenyelémért és mérsékletéről, amelyet a palesztinai zsidóság körében tapasztalt. Viszont hangsúlyozta, hogy semmilyen sztrájk,

dezt. A könyvelő csodálkozva nézett, de nem merete megkérdezni, nehogy háborgassa, mert úgy gondolta, hogy biztosan van valami oka ennek a hirtelen sirva fakadásnak. Öt év telt el. A könyvelő önállósította magát és egy kis városkában egy kis üzletet nyitott. Egy péntek délután üzletzárás nál kimegy az utcára és egy szegény, rongyos öregembert pillant meg. „Istenem, Reb Meier! Hogy néz ki Ön! Hová lett a sok pénz?” „Minden téren elveszett, egy kopékem sem maradt.” Reb Meier egykori könyvelőjének megessett a szája: „Itt van öt rubel, vegyen magának fehérneműt, menjen azután a fürdőbe és jöjjön el hozzánk vacsorára. Feleségem és gyermekeim örülni fognak...” Az asztal meg volt terítve, az étel már feltalálták, de Reb Meier még nem érkezett meg. A könyvelőt szorongó érzések fogták el. Talán baleset érte az öreg embert a fürdőben, vagy gutaütést kapott? A fürdőbe sietett. Egészen üres. Egyszerre csak hallja, hogy valaki énekel. Ugyémlett neki, mintha a hang az utolsó kabintól jönne. A könyvelő oda siet és ott találja Reb Meier-t. „Hallja Reb Meier, mi már várunk Önre, az étel már kihűlt és ön itt ül és énekel? Öltözködjék és jöjjön velem.” „Hogy felöltözködjem, azt könyvebb mondani, mint megtenni. Hogy csináljam, mikor mindent elloptak tőlem, mindent, és új fehérneműt és az ócskát, ruháimat és a cipőket. Teljesen meztelen vagyok...” „Ez nagy szerencsétlenség, Reb Meier, de hát akkor miért énekel?” „Hogy miért énekelek? Emlékszel, hogy amikor a tizennyolcezer rubel megkerült, hát sirva fakadtam. Nagyon jól tetted akkor, hogy nem kérdezted sirásom okát. Most azonban megmagyarázom neked. Sirnom kellett, mert minden vállalatom szerencsésen sikerült, mint talán egyetlen más embernek sem. Mindennem volt és akkor annak tudatára ébredtem, hogy már nem mehet nekem jobban, csak rosszabbul. Mint látod, igazam volt. De most, amikor már semmi sincs, amikor már nem fordulhat rosszabbra — sorsom, dalolok. Most csak jobb következtülök.”

„Megértik Önök a legenda értelmét? Ha a leggyásosabbra fordult a sorsunk, ha már nem is mehet rosszabbul, azért még nem reménytelen a helyzet. Tehát ne vesztétek el bátorságukat. Csak bátorság!...” Ember...

Egy ragyogó tavaszi nap... egy kellemes gyalogút... de ÉLŐBB NIVEA

Előzetesen megved a leegés ellen, a bőrt kellemes hűvösen, frissen tartja és felszívja a felesleges izzadságot

NIVEA-CREME ... Lei 17.- Lei 77.-
NIVEA-OLAJ ... Lei 26.- Lei 80.-

vagy nagyobb erőszak sem téríti el a kormányt azon akaratától, hogy mandatarus kötelezettségének eleget tegyen. Csodálja az energiat, ahogy tovább dolgoznak a zsidó százazrek Palesztinában.

Bevalljuk, hogy ami az angoloknak imponál, az még hatványozottabban kell imponálnon nekünk. Mert ne feledjük, hogy itt nem a „gyávaság” út tanyát, meg nem úgy ahogy meghunyászkodott a zsidó a cári csizma, vagy a barna bestialitás előtt, mert hiszen ott milliónyi fegyver és hatalmas erő állott szemben védtelenséggel. Itt azonban belső ereje, számbeli és anyagi túlsulya fel-

Benes köztársasági elnök Romániában

A június 8-iki bucaresti-i ünnepségek nagy fényvel és pompával lezajlottak. A nagy ünnepségek fényét emelte a csehszlovák demokratikus köztársaság elnökének, Eduard Benesnek jelenléte, valamint Pál jguszáv régensherceg megjelenése.

A nagy Masaryk méltó utóda, a csehszlovák köztársaság tizenöt évén át volt külügyminisztere, az európai tekintélyű Benes atutazott Ardealon és többek között Satu-Maren, Oradeán, Clujon üdvözölték a hatóságok és tízezres tömegek. A szokásos díszszózat, cserkészek, iskolák növendékei és ami még az ilyen ünnepséggel velejár. Lengtek az állomások épületein a csehszlovák köztársaság zászlai, a román nemzeti színek mellett. Katonazenekar, díszesokrok, üdvözölő beszédek.

Az oradeai állomásra péntek délután fél nyolc órakor görült be Benes elnök különvonata. Két hatalmas Pacific mozdony, hatalmas díszekkel, virágokkal díszítve. Utána hét udvari szalonkocsi. A vonat megállott és a második kocsiból kiszállott mosolygva, frissen Benes elnök. Ott állt az út lépésnyire tőle. Hallottam, amint Bihar prefectusa, Barcila dr üdvözölte, utána dr Bleda, Oradea polgármestere. Az elnök mosolygott és megköszönte a fogadtatást.

Bevalljuk, azzal a céllal mentünk el, hogyha újságírókat talán közelébe engednek, akkor egy-két szoval megkérdezzük véleményét a zsidóságról is. De még a nagy világlapok tudósítói sem kerülhetek közelébe az oradeai állomáson.

De minek is kérdezn, amikor tudjuk tisztán véleményét a zsidó kérdést illetőleg. Véleményét, amely nem csak szó, amely be a lényegét, mégha nem is oly kellemes, beleszólták esomagnolni a felelős diplomáták és államférfiak, mint keserű lapdaosokat a gyógyszerészek. Benesnek nem kell staniolpapír. Tudjuk, hogy államának sok-százszernyi zsidója teljes jögu polgára a köztársaságnak, ahol a napi élet gondjai val vannak elfoglalva, de a teljes jogrend esorbítatlan ezteben és tudatában, so — valóságában is.

Benes egyik kezén krém kesztyűvel, másik kezében feketé puhakalapját lengette, amikor némán kigördült vonatja az oradeai állomás indóházából. Sokáig íngetetett és úgy éreztük ott mi is, akiknek zsidóságunk oly közel van hozzáik, hogy ez a bánrtságos gesztus nekünk is szól. Románia milliónyi zsidóságának is, egy olyan államfőtől, akinek szívébe első és legfőbb: az

L. Z.

TALLÓZÁS

NINCS ASSZIMILACIO!

Egy dán folyóiratban írja dr W. Kaplun-Kogan az alábbi figyelemreméltó sorokat: „Skandinávia az a föld, ahol a zsidó lakosság száma elenyészően kicsiny, viszont a vegyes házasságok száma feltűnően magas. Az antiszemitizmusnak pedig semmi jelentősége nincs. Mégis a legújabb vizsgálódások megállapították, hogy még ezen a klasszikus földön sem tud a zsidóság úgy asszimilálódni, hogy teljesen elveszítse belső strukturáját és feltörő sajátosságait. Az asszimiláció csak a zsidó-hangsúlyt csökkenti, de nem képes feloldani a nép legegényebb karakterét.”

SOKOLOV AKTUALIS SZAVAI

A sajtó-émlékezők most elevenítik fel Nahum Sokolovnak az 1929-es palesztinai zavargások során írt cikkeinek ma is aktuális sorait: „A jelen pillanatok igen komoly feladatok és nehézségek elé állítják a zsidóságot. Az egyetlen megoldás azonban a felmerült bajokban csak az lehet, ha úgy érben, mint számban és jö-lében emelkedni fogunk. Erőnkön növeli számunk növekedése, a jölet pedig az erő és a bevándorlás fokozása révén közzönhet az országra. Ideges és túlzó nacionalizmus nem segíthet rajtunk, mert ez idegesség és túlvá teszi az arabokat is. Nekünk nem háborus hadseregbe van szükségünk, hanem munkásokra és bevándorlókra, mert a munkás a gyárban és az ültvényekben a legjobb katonája az országépítésnek.”

SZABADSÁG MINDEN NEMZETNEK

Az osztrák igazságügyminiszter mondotta a napokban egyik sajtó nyilatkozatában a következőket: „Örültség ma bármely európai nemzet, vagy faj fölényéről és kiváltságos erényeiről beszélni. Minden nemzetnek vannak fény- és árnyoldalai, melyet a talaj, az éghajlat és a történelem határoz meg. Mindegyiknek vannak kiválóságai, amire büszke lehet, de mindegyiknek van épen elég oka arra is, hogy magába szálljon és kritikát mondjon önmaga felett. Minden nemzetnek joga kulturáját tetszése szerint megvalósítani és szabadságot követelni az élet megnyilvánulásának minden vonalán.” (A felemelő szavaknak csak az a szépséghibája, hogy nem vonatkozik az osztrák zsidóságra, melynek jogait éppen most nyírhalják különös alaposággal.)

EGY JEMENITA HANG!

A palesztinai „Dawar”-ban egy jemeniti zsidó tollából cikk jelent meg, amely a zsidó vezetői figyelmét a béke helyreállításának fontosságára hívja fel: „Az arab sztrájk maga mellé szölija az összes arab országok nemzeti erőit. Nem szabad tehát elfelejtenünk, hogy ezekben az országokban is élnek zsidók, akik teljesen ki vannak szolgáltatva az ellenséges erületeknek. Legelőbb jögnak is hiányoznak. A béke, vagy a harc kérdése az itt élő zsidóság számára az élet kérdésével egyenlő! A palesztinai zsidóságnak rák is gondolni kell.”

VALLÁS ÉS FELVILÁGOSODÁS

Dr M. Wiener tollából jelentek meg az alábbi fejtegetések a vallás és a felvilágosodás viszonyáról: „A vallástól való elszakadás nem a fokozódó természetüdmányos ismeretek terjedése és felvilágosodás következménye. A középkorban is voltak „modern” periódusok, ezek azonban a zsidó vallási érzelmeiket illetőleg hatástalanok voltak. Az öntudat akkor meggy veszendőbe, amikor a nép alól kivész a talaj és bizonytalanná válik léte. Ezért Palesztina a legalkalmasabb talaj a zsidó vallási élet felvirágoztatására. Ott olyan adottságok vannak, ahol a vallási közösség léte a legakadálytalanabbul szökhetik virágra. Csak a természetes népi örökhöz való visszatérés hozhatja meg a zsidó vallásos élet fejlődését is és vezethet vissza a XIX. század vallásos szellemének iznos támaszához.”

Az egész tisztaság, ezért mosakodj naponta többször a kellemesen illatosított „Schicht-Soap”

szappannal, amely gyorsan és dúsan habzik, alaposan tisztít és fertőtleníti.

Van e hegemoniája Angliának a Földközi tengeren?

Az amerikai „Foreign Affairs” című lapban Luigi Federzoni, az olasz szenátus elnöke cikket írt a Földközi tenger angol hegemoniájáról. Négy periódust állapít meg. Előbb más államok uralmának letérése, ut hegemoniának létesítésének megakadályozása, egy saját gyarmati hatalom létesítése, egy koloniális nagyhatalmi állás fenntartása, amely a Földközi tengerre támaszkodik.

hogy a független Egyiptom mellett is biztosítani tudja hegemoniáját.

Az olasz szenátor eszmemenetéből legérdekesebb, hogy állandóan visszatér Palesztina jelentőségére.

Federzoni szenátor leírja, hogy mennyire szüksége van az angoloknak Palesztinára. Az arab államokat felhasználta a maga céljaira. Ezekre szüksége van, mert az indiai ut birtoka legfontosabb problémája az angoloknak. Legfőbb pont: Palesztina. Főleg azért mert Egyiptom birtoka nem olyan biztos mint eddig volt. Ha a Szezei csatornát zavartalanul akarja birtokolni Anglia, akkor ragaszkodni kell neki Haifa kikötőjéhez, mert az kitűnő flottabázis és a Mosszuli olajtorrások végállomása, amire rendkívül szüksége van az angol flottának. A Zsidó Nemzeti Otthon létesítése elsőrangú fontosságú, mert védekezési eszköz az arab nacionalizmus tulkapásai ellen. Transzjordánia pufferrállam, amelynek legfőbb célja, hogy Palesztinát elválassza az arab világ nagy tömegétől.

— Ünneplik az olasz zsinagógák az Olasz császárságot. Róma. Egész Itáliában nagyarányú ünnepségek folytak le Abesszína meghódításával kapcsolatos római császárság kikiáltása során. A zsinagógák is résztvettek az ünnepeken. A római nagy zsinagógában rendezett istentisztelet alkalmával a hadsereg és a kormány is képviseltette magát. Az ünnepi beszédet dr Lattes főrabbi tartotta, aki egyben koszorút helyezett el a világháborubar elesett zsidó hősök emlékére.

Anglia legjobb arabofil politikáját Irakban érte el „eredménnyel”, hogy Irak már formális függetlenségét is megszerezte.

Anglia létérdeke, hogy konszolidálja a Földközi tengeri helyzetét, amelyet sok oldalról fenyegetnek. Ennek dacára, Egyiptom birtoka igen fontos és Palesztina birtoka szintén eminens fontossága. Bár Anglia politikája lassankint úgy irányítja az ügyeket,

— El akarták rabolni Jehudi Menuhim zsidó csodahegedűst. A világhíres Jehudi Menuhim zsidó csodahegedűs ellen röviddel ezelőtt rablási kísérletet követtek el. Egy amerikai gangszterbanda most ő rá vetette ki hálóját és megkísérelte, hogy fogságba ejtse. Jehudi Menuhimot atyja házából fantasztikus körülmények között akarták elrabolni, hogy aztán magas váltásdíjat követeljenek érte. A merényletet az utolsó pillanatban sikerült felfedni és megakadályozni. Jehudi Menuhimot atyja San-Franciskoba (Kalifornia) vitte, ahol igen szigorú őrizet alatt tartják.

— Házasságot a legnagyobb titoktartással és a legbiztosabb eredménnyel kötöztet. „MIREA” írta. Cluj, Regele Ferdinand 116. Telefon 142.

Végig az épülő Palesztinán...

Uj ember a történelem színpadán

A „Népünk” eredeti palesztinai riportja

Oradea. — Az ardeali Mizrahi egyik kiváló vezetőfőrája, Kesztenbaum Miksa, több hetes palesztinai tanulmányutjáról a napokban tért vissza Oradeára és lapunknak adott nyilatkozata rendkívül érdekes keresztmetszetet nyújt az épülő ország eszmei áramlatairól, az arab zavargások okairól és hatásairól. Kesztenbaum Miksa olyan kor járt ki Palesztinában, mikor a társadalmi ellentétes erők legélesebben feszültek egymáshoz és így különösen alkalmas volt betekintést nyerni az országépítés strukturájába, mely válságok idején mutatja meg legjobban, hogy képes-e ellentámasztani a történelem viharainak. Nyilatkozatának azt a részét, amely főként az új ország, új típusait mutatja be, tekintettel arra, hogy a lapunkban között ismertető előadása elmarad, az alábbiakban adjuk és a többi részét szorosatosan fogjuk közzélni.

UJ EMBERTÍPUSOK KÖZÖTT

Már az első napokban élesen szembe tűnik, hogy a munkás, a söffő, a kereskedő és földműves, de még a konzervatív eszmék között élő, vallásos zsidó is, teljesen eljut az itt élő azonos típusokhoz. Uj világban, új emberek között vagyunk! Az a dolgozó réteg, amely Palesztinában kíváncsorra vállalkozott arra, hogy részt vesz az országépítés heroikus munkájában, olyan kulturális mellet végzi el feladatát, amely élesen megkülönbözteti őt a más nemzetek dolgozó rétegeitől. Másutt alulról emelkedik felé a munkás, itt felülről szállt le, hogy felszántsa a termékeny földet és követ törjön az országút porában.

A legértékesebb elem a bevándorolt zsidóság között az orosz és lengyel zsidó. Mindjárt utánuk a németek következnek, de őszintén meg kell mondanunk, hogy a sorrend legutolsó helyzetét a magyar zsidó Bennis, különösen a középosztályú polgár emberben van a legkevesebb önzetlenség és ők vállalkoznak legkevesebb a veszélyes és nem jövedelmező állásokra. Nem véletlen tehát az, hogy a magyar zsidóság körzetében világlátásban is leggyengébb a konzervatív és a gyanús mozgalom, „éharcosai” mögötte maradnak még a német kivándorlónak is, noha az csak történelmi kényszer vitte Palesztina földjére. Itt azonban előjár az áldozatkészség és a tüköröz az otthonmaradtok melkedtségét és önzetlenségét is.

A chalucok és munkásokra természetesen mindez nem vonatkozik. Közöttük nem tesz különbséget az egykori „anya föld” szellemi hatása, ők már egészen felolvadtak a Szentföld kohójában és egyformán hittel, ünfeládozással viszik elő a országépítés tempóját.

ALTALÁNOS DEMOKRÁCIA

A zsidó nép, talán az összes népek között a legjobban hajlik a demokratikus hatások felé. Palesztinában ez a demokratikus érzelmek maradéktalanul megvalósul. A munkás és munkaadó, a hivatalnok és bérmunkás között teljesen elmosódnak a határvonalak. Mégis igen különös, hogy az ideológiai osztályellentétek igen komoly formában jelentkeznek a megnyilvánulásaiban is súlyos formákat öltönek. A demokratikus körülmények szabad utat engednek az osztályérdekek kihangsúlyozásának és ez odavezetett, hogy ma már a kék-fehér zászló színeit ajafestik a vörös zászló színe.

IDEOLOGIAI ANARCHIA

Különböző a chalucok és ezek között is a Somer Haacar csoport hódol első...

sorban a vörös eszméknek. Ideológiájuk szelőségek között mozog. Szélső nacionalizmust egyeztetik össze a szélső baloldali eszmékkel. Igen jellegzetesen mutatkozott meg ennek a vörösbe bukó áramlatnak arca előttem, amidőn május elején felkerestem az ardeali Somer Haacar Kfar-Saban lévő kolóniáját. Megérkezésemmel csodálkozva vettem észre, hogy a kolónia főépületének tetőjén vörös zászló leng és az ajtó bejáratánál egy hatalmas méretű Marx-kép fogadott. Bátor voltam szerényen megkérdezni, hogy hol találhatom meg a kék-fehér zászlót is, mire az egyik chaluc ironiával vegyes hangon jelentette ki: Tapasz 20-ikán, Herzl halálának évfordulóján nemzeti ünnepet ültünk és akkor megláthatja majd a kék-fehér lobogót is...

Bár ilyen körülmények között eszmei hatásuk a zsidó nemzeti mozgalomra ezeknek a chalucoknak igen káros, tartozunk azonban a tárgyilagos igazságnak azzal, hogy megállapítsuk, hogy az országépítés egyik legönzetlenebb és legértékesebb anyagát képviselik, a többi kibbuczi elemmel együtt. Különösen ha vissza gondolok a Rodgazi kibbucra, ahol összhangba hozták a produktív munkát a Tóra szellemével és annak társadalmi kultúrával.

A chaluc nem ismer lehetetlent és nem tudja mi az egyéni kényelem. Mindent a hazáért; Noha telve van kulturágyékkal, kimegy a kolóniákra, lemond a legelemibb kultúrasszükségleteiről is, sőt anyagi jóléte is mögötte marad a városi munkásénak. De meggy és vállalja a harcot szívesen, mert tudja, hogy történelmet csinál és a zsidó nép boldogulását készíti elő.

PELDÁS GYERMEKNEVELES — A legmaradandóbb, amit a chalucok közösségi élete kiteljesített; a gyermeknevelés egyszerű teljesítménye. A legnagyobb anyagi áldozatok árán diplomás nevelőket szerződtet egy-egy kolónia, hogy a neveléssel is előkészítse a jövő Palesztina értékes emberanyagát. Jellemző, hogy a költségvetésben egy gyermek eltartásáért a ellátására ugyanannyi összeg van felvéve, mint egy felnőtt férfi számára. Hetenként többször orvosi vizsgálatról gondoskodnak és testi nevelés mellett lelki gondozásban részesítik a jövő generáció hírnekeit.

A RÉGI ÉS UJ JISUV

Palesztinában két igen ellentétes nemzedék kerül szembe egymással. A régi jisuv, amely a konzervatív vallásos, a tanban elmélyülő nemzedéket testesíti meg és az új jisuv, amelyen az európai modern eszmé hatása érzik inkább. Azt hittem, hogy a két nemzedék éles harcban áll egymással. Kellemesen lepott azonban meg, hogy kölcsönösen mindkét részről igyekeznek az ellentéteket áthidalni és megtalálni a béke útját.

Az öregek is tesznek engedményeket a fiataloknak és a fiatalok is az öregeknek. A régi jisuv azzal igyekezik közeledni az új bevándorlókhoz, hogy beilleszkedik társadalmi és gazdasági szervezeteikbe és felad...

ja eddigi elszigeteltségét. A fiatalok viszont inkább eszmei engedményeket tesznek az öregeknek és még ha egyesek vallásatlannak is, nem provokálják nyilvánosan érzelmeiket, igyekeznek közeledni hozzájuk és erkölcsi nézetekhez.

Midőn Jeruzsálemben voltam és a Siebenbürgen-Hausarben meglátogattam özy Selzer Józsefét, a boldogemlékű ardeali kitűnő elvárattunk övezgét, igen meghatározó jelenetek voltak tanuja.

Az arab zavargások miatti bizonytalanság hatása alatt a Siebenbürg-gasse védelmére 6 chaluc vállalkozott, ami ugyan igen veszélyes volt ilyen kicsiny számú csoport számára. Az öregek elhelyültek a Tanban, míg a chalucok vigyáztak biztonságukra. Epen ebédidő volt, mikor ott tartózkodtam. Láttam, amint a chalucok csajkáikkal a konyhából kijöttek, hogy ebédjükét elkölték. Valamennyi fedetlen fővel készült az étkezéshez. Az idősebbek is hallották, amint odaszóltam nekik: Lehetne bennetek annyi tiszteltetés, hogy az öregek előtt feltegyétek kalapotokat az étkezéshez...

A fiúk felvonták a vállalkat és nem választottak. Egyik idősebb, Clujról odaszármazott szakállas bácsi azonban feleit helyet tülk, miközben szeretettel pihentette rajtuk tekintetét: Nekik minden szabad — mondotta — ők az életünkre vigyáznak... Magam is meghatódtam ennyi szeretet és megértés hallatára... (Közben megjegyezni kívánom, hogy végül csak szót fogadtak.)

AZ ARAB ZAVARGÁSOK — Ott voltam azokban a pillanatokban, midőn legmagasabbra csaptak a lángok... Naponta hallottam és olvastam az arab tüntetések híreit. Tudom, hogy a galuti zsidók ezekben a pillanatokban aggodva figyelt az épülő ország felé és rettegve gondolt az elkövetkezőkre. A palesztinai zsidóság azonban nyugodt volt. Nem találkoztam ideges arccal. Mindenki teljes bizonyossággal nézett az események elé. És ebben a biztonságban láttam Palesztina jövőjének legnagyobb biztosítékát.

A palesztinai zsidó begyökeredett a Szentföld talajába. Nem retentti vissza, semmi és otthonává vált annyira, hogy inkább ott hal meg, de tapodtat sem hátrál a meghódított földeiről.

Az anyaföld csodákat tett munkásai val. Vérilkő vált, megalcsosította erejüket, hitet adott nekik és a történelem alakításának részeseivé tette őket. Ez a történelem azonban már hozzájuk tartozik, önnaguk és gyermekeik sorsát követőjük az épülő Zsidó Ország csodákra képes humuszában.

A Zsidó Nemzeti Tanács felhívása

az arabokhoz. Jeruzsálem. A Waad Leumi hivatalos felhívást adott ki, amelyben vizsaszautasítja az arab vezetők ama megállapítását, hogy a palesztinai zsidó munka aláása az arab tömegek existenciáját. Ellenkezőleg a zsidó építés és tömeges bevándorlás számos munkálkalmat és hasznót hozott az araboknak is. A Waad Leumi felhívással fordul az arab tömegekhez, amelyben arra szólítja fel őket, hogy éljenek békében a zsidó lakossággal. Bizonyos — írja a felhívás — hogy kölcsönös megértés és jóakarattal esetén meg lehet találni azt a kivezető utat, amely biztosítani tudja a zsidó jogokat, a bevándorlói és országépítés mellett az arab lakosság fejlődését és érdekeit is. Ilyen platform áldást hozna ugy a zsidó, mint az arab tevékenységre.

—HIREK—

„Népünk” cikkeinek utányomását csakis a forrá megjelelésével engedjük meg.

Naptár 5696

Péntek: Szíván 22 Juni 12.
Szombat: Szíván 23 Juni. 13. פ'רס
Ros chodes benesolás
Ros chodes Tamuz:
20 és 21-en Szombaton és Vasárnap
Heti szidra: שבת
Heti haftóra: וישעה יהושע

Szombat kezdete:

üzlet bezárás 8.10
gyertyagyújtás 8.15
Istenisztelet kezdete 8.25
Szombat befejezése 9.20.

A zsidó világgongresszus!

Irta: Lion Feuchtwanger

A világhírű író, akinek regényei mint „Jud Süß”, „a „Zsidó háború” és „Oppenheim Testvérek” maradandó nevet biztosítottak neki a világirodalomban, most emigrációban él és állást foglalt a zsidó világgongresszussal kapcsolatosan.

Az, hogy Cion bölcsének jegyzőkönyve Európa szívében hitlere talált és a retentő zsidóellenes megnyilvánulásoknak forrargyűjtője: ez a tény legmegdöbbentőbb bizonyítéka az emberi csodálatos, ha megdöbbenünk, hogy az a csoport, amely ellen az egyetlen csoport az emberiség körében, amelyet bár mindenki lát és mindenki ismeri; mégis látható képviselése és vezetősége. Az egyszerű emberi agynak valóssággal megfoghatatlan, hogy egy közösség lett, legyen az egy nép, vagy csak egy ideológiai kapcsolattal, így soká fennmaradhatott anélkül, hogy bármily szervezete lett volna. Ebből következik, hogy olyan szervezetet sejtünk, amely a sötétből irányít és uralkodik.

Mi tudjuk okát annak, amért nem jutottunk ahhoz, hogy a diasporában egy közös vezetésű legyen. A zsidóság fultott individualizmusa a dogmától való irtózkodása, a túlnianszírozott szellemiség megakadályozta, hogy eredményesen szervezkedjenek. Ha egy ilyen szervezet szükségességéről beszélünk, akkor sokan arra mutatnak rá, hogy eddig is meg volt zsidóság nélküle épen ebben a nagy alkalmazkodó képességben rejlett ereje. Arra is rámutatnak sokan hogy amikor nagy a szükség, ez az összetartozás amugy is meg van a zsidóság körében. Ezek az argumentumok mégsem helyt állók. Természetesen ez bizonyítja a zsidó eszme erejét minden szervezkedés nélkül is összetartotta őket. De mennyien szakadoztak el, maradtak az uton, amért nem volt meg egy ilyen organizáció, mennyi hitetlen sok szenvedésél, testi és lelki kintől szabadultak volna meg, ha egy ilyen szervezet működött volna.

A fejlett és szervezett technika idején, amely a leglétsőbb közösséget is elér, nem szabad, hogy bármily csoport is továbbra is létezen anélkül, hogy egy központi szervezet ne létesítsen, egy mérvadó hangot, egy illetékes címet, amelyet mindenki elérhet. Ha lemondanánk egy ilyen autoratív szervezetről, akkor bizonyítékát szolgáltatnánk el létségeink ama állításának, amelyet a legnagyobb zsidó hibának tüntetnek fel, hogy nincs a valóság iránt elég érzékünk: nem elég materiális a felfogásunk. Ha a zsidóság csoportjai nem akarnak véglegesen atomizálódni, akkor egy legitím, az egész világ által elismert közös szervének kell létezn.

Erre a célra pedig a legalkalmasabb: a zsidó világgongresszus!

Dr Stephen Wise Romániában. Cernauti. Párisból érkezett jelentések szerint, az American Jewish Congress elnöke, dr Stephen Wise főrabbi június 21-én New-Yorkból Londonba érkezik, ahonnan július elején Lengyelországba utazik. Julius közepé táján 3-4 napra Romániába érkezik, hogy előkészítse a zsidó világgongresszust. Wise Bucurestiben, Cernautiban fog előadásokat tartani, esetleg Ardeal néhány városában is. A romániai zsidóság bizonyára örömmel fogja üdvözölni a világ zsidóságának ezt a kiválóságát és nagyjelentőségű vezérférfiát.

Egy angol chalu-farm. Az angliai hechalucnak egy éve fennáll egy farmja, a „Kibbutz Habonim”. A 34 hektáros nagy területnek megvásárlásához a délafrikai zsidó adomány nyújtott segédkezet, aki egy nagy összeget hagyományozott erre a célra. Külön bizottság gondoskodik a chalucokról. Meglehető régi és szűk gazdasági épületek tartoznak a farmhoz, de a chalucok egy szép tehenistállót építettek. Két lakó-barakot. Az állattalomány 5 tehénből, 4 borjúból és 30 juhból áll. Baromfi tenyésztésk is van, amely 600 szárnyas felett rendelkezik. Buzát, burgonyát és főzökeket termelnek, de vannak gyümölcsfák is. Husz chaluc van kiképzés alatt, nagy részük londoni és manchesteri, két-három Németországból menekült. A hebraizálást a legnagyobb eréllyel folytatják. Nagy angol és más nyelvű könyvtár az általános műveltség elsajátításához nyújt segédkezet. A nyár végéle az első csoport már allizáni fog. Valószínűleg Palesztinában is együtt fognak dolgozni.

Togal RHEUMA / KÖSZÉNY ISIASZ, GRIPI, DOG-ÉS FEJFÁJÁS és minden más húléss megtevező idegilei idült esztelenben is megpőő eredmények! A Togal kikészítési szervezeteiből a káros bomlási termékeket. Csatáljon egy komoly Togal-kurát. Gyógyoztatásban és Orvosiáiban.

Prof. Georg Bernhard Amerikába utazik. A Delegations Juife párisi központja jelenti, hogy prof. Georg Bernhard, a „Pariser Tagblatt” főszerkesztője (akinek legutóbb egy cikkét közölte a „Népünk” a világgongresszusal kapcsolatban) a „Paris” óceánközös fedezetén Amerikába utazozza. Beszédet fog tartani a világgongresszus jelentőségéről az európai zsidóság szempontjáról és főleg a német zsidóság szempontjáról. Bernhard professzor résztvesz a június 13-án és 14-én a Washingtonban tartandó konferencián, amelyen megválasztják az amerikai delegátusokat, akik résztvesznek a zsidó világgongresszuson.

Emléknepély a felgyújtott termés és a kildöntött fák emlékére. Tel-Aviv. Savutokra a tel-avivi munkásifjuság emléknepélyt rendezett az elégetett termés és a kildöntött fák gyászolására. Egy fiatalember a következő sorokat olvasta fel: Emlékezzünk az aranyos kalászkokra és az égő erők fájdalomra és az elesett fák halálára. Minden fa helyett újabb ezreket fogunk majd ültetni, amelyek árnyékot és gyümölcsöt fognak adni és minden kalász helyébe milliókat termelünk.

Miért nem alkotó a szellemi munka?

Közömdomásu. hogy az intellektuellek általában kényszerítve vannak élő foglalkozást üzni, amely minden fizikai tevékenység től mentes. Ennek folytán a táplálék az emésztéshez és a szervezetben való elosztáshoz szükséges időnél tovább maradá a gyomorban és a belekben. Ez a tény viszont az emésztési folyamatra van kihatással és az a bizonyos bágyadt érzés, amit étkezés után mindenki érez, a szellemi munkásoknál egészen a szokélság tart.

Pedig éppen szellemi foglalkozást fizölnek van legnagyobb szükségük a jó kedély állapotára, amely az emésztőrendszer normális működéséhez nélkül lehetetlen. Eppen ezért: az emésztési bajoknál, amelyek egyébként: nagyon súlyos következményekkel járnak legbiztosabb és leghatásosabb a Gastro D. Csodálatos hatásánál fogva minden gyomor és béhántalmat gyógyít és visszaadja ezen szerveknek az egészséges és rendszeres működést. Terjesztik a bucurestii Császár E. gyógyszerár. Calea Victoriei 124.

Vaida nem fog többet nyilatkozni Leon Blum ellen. Bucuresti. Hetek óta, amióta a francia választásokon a népfront előretört, Vaida Sándor volt miniszterelnök egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy ne támadja Leon Blumot, aki jelenleg már Franciaország miniszterelnöke. Most, hogy a hivatalos Franciaország már a socialista és zsidó Blum képviseli és De la Roque ezereles, a jobboldali Tüköraszt vezére nem jelent különösebb érőt, a vaidista párt vezetői felkérték Vaidát, hogy ne támadja többé nyíltan a francia miniszterelnököt. Az „Epoca” ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Vaida ígéretét is tett arról, hogy a jövőben nem fogja többé támadni a francia miniszterelnököt.

AZ ARDEALI ZSIDÓSÁG legkedveltebb találkozóhelye Brasovban GOLDSTEIN Orth Kóser étterme. Brasov. Str. Voevod Mihai 20. I. emelet.

Siesta Sanatorium Budapest. I. Ráth György-utca 5. a főváros egyik legideálisabbban fekvő és orvosiilag legtekélyesebben felszerelt gyógyintézet. Bel-és ideggyógyászat, sebészet, szülészet, nőgyógyászat, urológia stb. Röntgen, Kémia és mikroszkopiai laboratorium. Elektrocardiograph (szívvizsgálat). Krogh-féle alapanyag-sere vizsgáló készülék. Enterocleaner (bélfürdő) Modern vizsgyógintézet. Orvosiilag vezetett villanyüzemi konyha. Elsőrendű ellátás. — 9700 négyszögöles park. — Olcsó árak!

Ahogy a barna mérget terjesztik. Nürnberg. Az itteni iskolahatóság elrendelte, hogy Kunz Weidlich festő által elkészített és 20.000 példányban sokszorosított Wilhelm Gustloff portrét szeggezzék ki az egyes iskolatermekben. A kép alatt a következő felirat áll: „Wilhelm Gustloff eremordet von einem Juden.” Eddig 2000 iskolateremben tettek eleget a kérésnek és így terjesztik a nürnbergi és környékbeli iskolákban a barna mérget, a tanulóifjuság körében.

Saját gyártmányú cipőt, garanciával legolcsóbban vehet SZIRIMAY-nál, Oradea, Sas-plata.

HACKMAYER férfiszabóság uridivat üzlet Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 4. (Zárda épület) a nyári szezon uridivat különlegességei beérkeztek

Divatselyem különlegességek burették, kosztüm- és ruhavásznak leszállított árakban Kerfész divatruhában Oradea, P. Reg. Maria 1.

Epilepsziában szenvedők

Végre felfedezték az ön betegségének is a gyógyszerét. Most véretek már végre az eszméletlenségi rohamok, a rettetés, a gresszív rángatózások. Azok, akik ebben a kegyetlen betegségben szenvedtek, most megszabadultak testi és lelki fájdalmaiktól.

Ami mindenki előtt teljes lehetlenségnek tűnt az ma megvalósult; az epilepsziás betegek 90-95 százaléka gyógyítható, hála a híres amerikai „Donhide” nevű gyógyszernek.

A betegek milliói a világ minden részében az orvosok által az epilepszia összes eseteire előírt „Donhide” kezelésnek köszönhetik gyógyulásukat.

„Donhide” kapható a vezérképviselőnél: Császári E. gyógyszerárban Bucaresti, Calea Victoriei 124. Vidékre 200 lej után két mellett küldjük.

Lengyelországi hírek. A radomi hadbírósa a napokban 12 évi fegyházra ítélte a 21 esztendősen Jan Pienjacky és 10 évi fegyházra a 20 éves Kazimierz Madeja nevű gyilkosokat, akik a múlt év december 30-án éjszaka Wola-Kurazova nevű közegyeletben lemészárolták. A 38 éves Mirjam Florenz, 12 éves Malika leánya és a 10 éves Motel fia behaltak szívkébe, míg a 6 éves Izrael olyan agyrázkódást kapott, hogy élete végéig szellemileg nyomorék lesz. A gyilkosok védője azzal motívált védelemmel, hogy annak indító oka nem a rablási szándék volt, hanem fajgyűlölet, amelyet Németországból plántáltak át Lengyelországba. — Wladowekben a zsidó „Bund” tagjait megtámadták huligánok, mire a bundisták védekeztek és közben megsebesítettek néhány támadót. Másnap öt zsidó fiatal embert letartóztattak, mivel állítólag résztvettek a verekezésben. — A lodzi hadbírósa négy nemzeti demokratát, akiket az alsóbb bíróság 7-7 napi fegyházra ítél, felmentett, mivel „Halál a zsidóknak!” című plakátot kiragasztottak a házak falára. A felmentést azzal motíválták, mivel a „plakátoknak semmiféle kellemtelen következménye nem volt!”

Pénzbüntetés, amiért valaki „zsidó” szót használ. Bremenben. Egy zsidó azt állította egy ügyvédrel, hogy felszólította az ügyvédet, hogy a zsidókat beperelje a zsidókat és a törvényes „rendkívül sértő” és „becsületbevágó” rágalmazásért negyven napi fegyházra, átváltoztatható 200 márka pénzbüntetésre ítélte a vádlottat.

Baile FÉLIX
gyógyfürdő
(Románia Pöstvényje)
49 Co hófoku naponta 19 millió liter vizet adó kén- és rádiumos forrás. Mindele a reumatikus bántalmak, valamint női betegségek ellen páratlan gyógyhatása.
Ujjonnan berendezett iszapfürdők, iszappakolások, mórtdők és mesterséges szénasavas fürdők, állandó orvosi felügyelet mellett.
I. oszt. teljes pensio
szálloda, fürdő és háromszori elsőrangú étkezés a la carte
Június, Szeptember hónapban 200 L. naponta Julius, Augusztus hónapban 260 L. naponta II. oszt. pensio napi 100-135 L. és gyermekek pensioja 12 évig napi 100 L.
Egész éven át nyitva!
Vasúti kedvezmény.
Különböző szórakozások: Tennisz, könyvtár, szabadfürdő!

— Egy 63 éves árja férfit börtönre ítélték fajgyalás miatt. Frankfurt. A nürnbergi büntetőbírósa egy 63 éves árja férfit egy évi és nyolc havi fegyházra ítélte, amiért az egy 48 éves kikerestkedett zsidó nővel a nürnbergi törvények életbeléptetése után is viszonyt tartott fenn. — Ugyancsak egy 63 éves zsidó származású embert a pirani bíróság hét hónapi fegyházra ítélte, amiért egy 45 éves fiatalabb háztartásbeli alkalmazottat foglalkoztatott. Azonkívül azzal is vádolták, hogy január 30-án kitette ablakába a német zászlót, holott azt csak németeknek szabad kitenni. A vádlott hiába védekezett azzal, hogy már gyermekkorában kikerestkedett, a bíróság kimondotta, hogy nem a vallás, hanem a származás a döntő.

A mandátumbizottság genfi ülése. Genf. Az állandó mandátumbizottság május 27-én összeült rendes tavaszi ülészekakára. A bizottság elé kerül a palesztinai mandátumbizottság 1935. évi jelentése is. Ez a jelentés, amely 300 nyomtatott oldalt foglal magában, még a legújabb események előtt nyomtatott és így főleg az 1935. évi eseményekkel foglalkozik. A nyilvánosság elé a jövő hónapban kerül Londonban. Napirenden szerepel még a szíriai, tanganyikai új guineai mandátum is és a különböző petíciók is. Az utóbbiak között van számos palesztinai panasz is. A bizottság titkos ülése május 27-ől június 15-ig foglalkozik tartani. A Palesztinai vita valószínűleg június elején lesz. A Jewish Agency a szokásos módon a mandátumos hatalom útján juttatta el jelentését a genfi bizottság elé s ebben részletesen ismerteti az 1935. évi fejlődés egyes fázisait. A jelentéshez mellékelve van egy levél is, amelyet a Jewish Agency elnöke írt, s amelyet annak idején nyilvánosságra is hoztak. Nem bizonyos, hogy a mandátumbizottság elnöke az olasz gróf Theodoli elnökölki fog-e. Ha ő nem volna jelen, akkor Pierre Orts belga delegátus fogja vezetni a mandátumbizottság üléseit.

Valódi máccozókni hatszoros megerősítéssel 3 pár 100 lej GROSS FERENC harsánygyarában Brasov, Str. Regele Carol 38. — (Udvarban).

— Egy német zsidó orvos amerikai ki-tüntetésre. New-York. Dr Rudolf Schiller orvos, aki a hitlerizmus kitérősekor elmenekült Németországból és Amerikában telepedett le, az amerikai orvostársaság tudományos munkásságának elismeréséül aranyéremmel tüntette ki.

— Vallásos zsidó nők Világszövetsége. Tavasszal Palesztinában amerikai, hollandiai, németországi ardeali és cseh-szlovákiai mizrachista asszonyok értekezletet tartottak, amelynek eredményeként elhatározták, hogy az eddig világszerte elszórtan működő vallásos női egyesületeket világszövetségbe tömörítik. Az alakítandó Világszövetségnek célja a Palesztinába érkező vallásos zsidó leányok ügyét felkarolni, azok között a tradicionális zsidó szellemet, kultúrát ébrentartani és fejleszteni, főleg pedig a már létező ilyen irányú leányotthonok iskolák anyagi feltételeit biztosítani. A világszövetség a WIZO-val karöltve kíván dolgozni. A közép-európai mizrachista nők az év folyamán Prágában vagy Pozsonyban fogják megtartani konferenciájukat, a jövő év folyamán pedig Jeruzsálemben tartandó világszövetségi konferenciára készülnek. A CSR országos szervezet élén dr Steiner Frigyesné és Tomaschoff Bertalané (Pozsony) állanak. Pozsonyból intézik a közép-európai szervezési munkálatokat is.

A párisi „Antiszemitizmus elleni liga” munkája. Páris. A zsidógyűlölet elleni Liga lapjában, a „Droit de vivre”-ben közli, hogy az új parlament tagjai közül számosan csatlakoztak a liga határozatához, amely szerint az új parlamentben törvényjavaslatot fognak benyújtani, mely szerint minden antiszemita és faji propaganda tilos lesz Franciaországban és aki mégis elkövetné, szigorú büntetésben részesüljön.

Asszonyom ön megérdemli, hogy szebbé és bájosabbá tegye külsejét

Első lépés ehhez bőrének rendbehozása, amit a hirtelen jött tavasz tönkretett s ma tanácstalanul áll, hogy mit is használjon. A modern kozmetikai eredmények azt igazolják, hogy arcának tökéletes rendbehozására legalkalmasabb a 2. számú Floreal krém, amely a legelrontottabb arcból is 10 nap alatt megtisztítja, a szeplős, pattanásos, májfoltos arcot a legbámulatosabb módon széppé varázsolja.

A Floreal 1. sz. krém a Floreal fényvédő puderral használva nem engedi a szeplők kijövetelét arát bársonyossá, üdév teszi, táplálja az elhasznált bőrszövetek utánpótlását, a meglevő ráncokat kisimítja és petyhüdt bőrt rugalmassá teszi, egyezővél új külsőt kölcsönöz.

A Floreal krémek tégeyenként 40 lej, puder 30, 50, 90 lej. Főlerakat: Pap drogeria, Oradea, Bul. Reg. Carol 9. Naponta postai szétküldés.

Nagy Keren Hajjessod akció Dél-afrikában. Johannesburg. Most kezdte meg prof. Selig Brodetsky, a délafrikai Keren Hajjessod akcióit Sieff Wizo elnökségben támogatásával. Ez alkalommal nagy bankett volt, amelyen Brodetsky professzor bejelentette, hogy Ochberg Isaac, Ruth leánya emlékére egy 10.000 fontos alapítványt tett s heber egyetem javára. Ezután felolvasták mindazoknak az üdvözléseit, akik az alkalommal üdvözölték a Kh. vezetőit, többek között Hertzog generális és Smuts tábornokét. Ezután megkezdtek a jegyzéseket. Az első jegyző Mr. Wolff volt, aki 1500 fontot jegyzett. Soha még eddig ilyen nagy összegben nem jegyeztek Dél-afrikában, mint most. Mr. Kirschner acionista szervezet ottani elnöke, igazolta a jegyzéseket és kijelentette, hogy ez a méltó válasz a délafrikai zsidóságának, azokra az arab támadásokra, amelyek veszélyeztetni akarták a jüsvut.

A mufti szerepe a felkélésben. London. Az alsóház május 20-iki ülésén Morgan képviselő interpellációt mondott a főmufti illetőleg. Kérdi a gyarmatügyi minisztert, hogy tudomással bír-e arról, hogy a mufti, akit a palesztinai állami kincstár fizet, tagja az arab sztrájkbizottságnak és a kikötőkben szervezett sztrájkjelm személyesen közreműködött. Mit szándékszik ebben az ügyben tenni a kormány? A képviselő második kérdése a jaffai kikötő zárlatárvonatkozás, amelyet időközben olyképen oldottak meg, hogy megnyitották a tel-avivi kikötőt.

Lápadati-vá de briciu. Fotostil-vá de acet praf de ras. Fades fara briciu si fara miros. E simtos, placut si eficient.
Legjobb szagtalan, kesanskullu kellemes hygienikus borotvapor.
Wert in Sie das Rasiermesser weg Benutzen Sie dieses Rasierpulver. Rasiert ohne Messer, geruchlos, angenehm, gesund und billig.
Női leányi és házassági fotóval
Száraz helyen tartandó!
Maise Rasol
FARMA DE RAS PROFUMATA
250g 250g 250g
ILLATOSÍTOTT BOROTVAPOR
Ovakodjon az utazásokról és csak világmárkás „Maise Rasol” használgon!
„UNIO” Ind. Chimice ORADEA,
Strada Nicu Filipescu No. 25.

Tízzer borbély igazolja minőségét. Használjon hygienikus, géppel készült borotva-port. Vigyázzon a címerrel!

BASARABIA!

A véres múlt és a reményteljes jövő

— A „Népünk” eredeti riportja

Kisinau! Vagy ahogy ők mondják ott a besszarábiai síkságon régi hírű és nagyemlékű fővárosában: Kesenyev! Ez a „Kesenyev” régidők óta szerepet játszik a zsidóság történelmében. Még az orosz időköl ismerrük. Jelenleg 150.000 lakosa van, ezek közül körülbelül 70-80.000 zsidó. Már a XVIII. században ismerték mint zsidó várost. 1816-ban Chaim Csernovitzer nagy szinagógát épített ott. A haskala mozgalom annak idején nagy viszhangra talált a kisinaui zsidóság körében.

A világháború után, a régi orosz város. Basarabiala együtt Romániához került. És azóta ez az országrész a maga 250.000 főnyi zsidóságával élénk szerepet játszik az ország zsidó eseményeiben. Nem terra incognita számunkra, hiszen ezernyi érzelmi szál és üzleti kapcsolat köt össze bennünket is ezzel a régebben számunkra „idegen” világgal. Más emberek, más zsidók, de nagyon is zsidók. Nagyon lelkesek, hittel bízik a zsidóságot, a maguk módján értelmesek, intelligensek, sokat szenvedtek a múltban és tudják értelmű a nyugalmat és a fejlődés vonalának lassu előbbrehaladását nem siettetik.

Néhány héttel ezelőtt egy kis heber szótár jelent meg Chisinauban. Nagyon jó kis könyv, lényegében. Előbb a könyv jött el Ardealba, most utána jött a szerző is. A könyv címe: Milon Kis. A szerző neve L. Balzan. Ötvenesnek kinéz, beretvált arcú, renetegét tanult és olvasott zsidó. Fakeres kedő, de a heber betűi szerelmese. Apja tehintélyes kisenyev polgár volt, az emlékére adta ki ezt a szótárt. Amint mondja: Zirelsohn főrabbi tanácsolta, hogy százezer lejés sirtő helyett szerényebbet és a differenciát minden elszenvedett éhínségért. A heber betű, amely a sok ezer éves heber nyelv kifejezője.

Küiöbben a „Hazezirah” heber újság egyik tudósítója volt és mint egy megbízható szerelmes, állandóan Sokolowról, Semaria Lewinről, Bialkáról beszél, akiket ismert és akikkel sok időt töltött el fiatalabb éveiben.

EMLEKSEINK AZ 1903. ÉVI HRES POGROMMRA?

A pogrommra? Hogyne emlékeznél! 12 éves voltam akkor. Akkor volt az első nagy pogromm. 45 zsidó halt meg akkor, a falu népe, amely akkor sem volt zsidógyűlölő, beözönlött október havában és rabolt, ölt, gyújtogatott és pusztított. Akkor tudom, hogy a rebbeim, az öreg Simon Balter elvitt bennünket Sokolowhoz, aki akkor mint a „Hazezirah” szerkesztője elfjött helyszíni riportra Varsóból. Ott voltam akkor is, amikor együtt Bialkával, aki akkor Odesszaban élt, elmentek a temetőbe, megkérgetni a mártírok sirtőit és sztróposolt tórafosztányok temetői sírhelyét. Ekkor születtet meg Biak híres örkészep protestáló verse: „Beir Hahariga”...

Két évre rá még rémesebb pogromm volt Kisenyevben. A „fekete százak” újra felvonultatták a parasztságot. Emlékszem, apám háza a piacér közepén volt, eltorlasztottuk az ajtókat és a nagy udvaron százszáz zsidó öüvdelemre rendezkedett be. Nem is nyomultak be hozzánk, de a magaslalton levő kaszárnyákba a kozák katonák löttek udvarunkba és négy zsidó ott halt meg a mi szobáinkban. Rettenetű pusztítást végeztek a hulligánok. Mennyi halott, mennyi meggyalázott asszony és leány, mennyi

széjjelrombait ház és kirabolt üzlet és műhely...

AZ ANTISZEMITA NIKOLAJEVICS NAGYHERCEG

Balzan, az író, a szerkesztő, a kereskedő és heber szótár összeállító, a világháború alatt katoná volt. Nikolaj Nikolajevics nagyherceg véres antiszemita volt. Üldözte a zsidó katonákat. Elménye nem sok van. Tüzér volt, a galicai fronton, egy támadásnál eltörte a lábát és hazaküldték. Azután már nem volt többé a fronton. Jekaterinoszlavban szolgált tovább.

HOGYAN ELTEK 1914 ELŐTT A BASARABIAI ZSIDÓK?

Volt bizonyos orosz asszimiláció, de nagyrészen erősen zsidó érzelmek voltak. A besszarábiai zsidóság elég jó módban élt. A földje ádottan termékeny és börtormelése az egész nagy régi orosz birodalomban ismert volt. Egészen a Kaukázusig elmentek eladni terményeiket és boraikat, s ha dolgoztak is sokat, de eredménye is volt. Anyagilag nem állottak rosszal annak idején az ottani zsidóság, sőt volt közöttük számos gazdag ember is.

NEMET BOJKOTT ÉS BOLGÁR FLOREZENTIZMUS BESSZARABIÁBAN?

Két vagy három éven át a sors súlyos megpróbáltatásokat küldött a besszarábiai lakosságra, nemzetiségre való különbség nélkül. Nagy szárazság folytán elpusztult a termés és valóságos éhínség dúlt a városokban és falvakban.

— Ellenben most — hála Istennek — mondja Balzan, szépen esett az eső és május utolsó napjában új mutatkozott, hogy ez az év kárpótolja majd a basarabiai lakosságot minden elszenvedett éhínségért.

Meg kell jegyezzem, hogy gazdasági szempontból három részre osztható Besszarábia. Cetatea Alba, azelőtt nagyon gazdag volt, hies nagy nemet telepei voltak, amelyek mintagazdaságot üztek. Itt nem él sok zsidó, de jómódúak. A németek pedig Hitler óta még erősebben antiszemiták. Tarcina Arceiz és Cetatea Alba és más városok ismertek, most csendes bojkottot folytatnak a zsidók ellen. Szerencse, hogy sok bulgár is van, akik viszont nagyon megérték a zsidókkal szemben.

A második rész: Kisinau és környéke. Rengeteg gyümölcs és szőlő van. Anyai a bor, hogy litére már két lejért kapható. Nem lehet vinni a Kaukázus felé, itt minden felé börtermo vidékek vannak. Most iparát fejleszti Kisinau.

A harmadik rész: Balti. Itt határozott fellendülés észlelhető. Jobb mint régen a helyzet, két nagy cukorgyár, tíz olajmalom, sok más vállalat dolgozik. Jassival és Cernavivai élénk üzleti forgalmat bonyolítanak. Ma ezen a területen él a jómódú zsidóság és ennek folytán a zsidó szellemi élet vezetése és irányítása ide kerül. Itt vannak a legszebb zsidó iskolák is.

13 ZSIDÓ KÖZÉPISKOLA — HÉBER ELEMÉK ÉS ÓVODA MINDEN FALUBAN

Gazdaságilag teljesen a környező népek viszonyaitól függ. Ha a román, orosz és ukrán termése jó, akkor a zsidó is megél. Akkor ő fogyaszt és főie is vásárolnak. Ha nem — akkor ő is éheznek. Kétségtelen, hogy a basarabiai lakosság ma nem antiszemita és ha nem jó nekik a Cziza—Goga párt ügynekei oda, akkor továbbra is a legteljesebb harmónia volna. Az orosz világ-

ban is a heceelők, az uszítók rombaitak te a jövészont a zsidó és nem zsidó lakosság között, ma pedig Czuzák igyekeznek a „fekete százak”-ét pótolni.

Ma már nincs asszimiláció. A zsidók de százeléka jüddis és a heber nyelv büntető-renezszságtá ill. Nincs helyiség, ahol ne volna heber iskola. A „Tarbut” hábiái mintaszereien működök (Haljad ardeali Izrael) 13 heber középiskola van, minden kis faluban is heber elemi heber óvoda, gan-jetdm-ok. Hétköznapi jelenleg a heber nyelv használata a gyakorlati életben is és a fiataiság a legnagyobb ambicióval hacsar-rázik, mert legutóbbje ki akar menni Palesztinába.

A 75 ÉVES ZIRELSOHN FŐRABBI

Mindnyájunk igazi apja Zirelsohn főrabbi, aki 75 éves kora dacára, olyan lelkes, olyan fiatalos, mint egy harminc éves. Néhány nappal ezelőtt hatalmas emlékezésről tartott Sokolowról, akivel együtt dolgoztak annak idején a heber lapoknál. Azt mondogta rá emlékezésében:

Abogy a Tahud mondja: sechejonut kell csinálni, amikor egy nagyon okos emberrel hozzunk össze a sors. No hát Sokolowra nyugodtan el lehetett mondani ezt az idést. Kifőlöbben Zirelsohn ma is élelken dolgozik. Most jelent meg „Lew Jchuda” címen egy könyve, amely sok ezer példányban fogyott el eddig. Három héttel ezelőtt

kongresszust tartottak az összes besszarábiai zsidó hitközségek, amelyen új egységes alapzabályokat dolgoztak ki és egységes leázis szertvet, amely valamennyi besszarábiai zsidó védelmet és érdeket szolgálja majd.

Meg kell jegyezzem — mondja Balzan — hogy a Mizrachinak nagy tere volna, de senkisen szervezi meg ilyen irányban a zsidóságot. A Mizrachinak nincsenek ott megfelelő emberei. Erősek ellenben a Ceirá Cion a Gordonia, a munkásság pedig a Poaié Cion és a Hasomer Hacair szervezetekben tömörül.

JÁRNAK-E BASARABIABÓL AT A SZOVJETBE?

Nem. Hétfőleg volt már két kiránduló-csoport, akik azt mondják, hogy a szovjetben az élelmezés erősen javult, ellenben ruházódásuk még mindig nagyon szegényes. A heber nyelvet még üldözik ott, de a legjobban hibásak a zsidóellenes megnyilvánulásokban, nem a szovjetkormány, vagy a hatóságok, hanem azok a kommunista zsidók, akik legjobban üldözik a zsidó megnyilvánulásokat. (Akárcsak Palesztinában). A legnagyobb bajt a zsidó kommunista csinálják.)

Természetesen, egész Basarabia reméli, hogy idővel a gazdasági kapcsolatok folytón csak erősbödni fognak a szovjettel és élénk üzleti kapcsolatok fognak kimeilyülni, aminek gazdaságilag rendkívül nagy hasznát fogja látni a besszarábiai lakosság.

MI A BASARABIAI ZSIDÓSÁG TERVE A JÖVŐRE?

Ma az egész országrész lázasan várja a termés betakarítását. Ha még egy kis esőt ad az örökévaló akkor kitünő termés lesz és ha ez megvan, akkor minden jó lesz. Lesz mit enni, lesz miért pénzt áruálni, eltűnik az a komor hangulat, amely évek óta megüli a lelkeket Basarabiában. Akkor megint boldog és vidám lesz az ottani zsidóság és ez Cziza híveit még nagyobb elánal fogják elkergetni mint legutóbb tették... Így él, dolgoz és küzd a jobb jövőkért Basarabia és annak negyedmilliónyi derék zsidósága... az 1936-os év termésének betakarítása előtt és a jóléti biztos hitében és reményében...

Magas árért veszek aranyat, ezüstöt és brüt ánt bármilyen mennyiségben
HERBST ékszerárúház
Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 3.

PALESZTINA

Helyzeijelentés!

AZ ARAB LAPOK nem közlik többé a kormány hivatalos kommunikációját és három napra beszüntették megjelenésüket. — Jaffából már valamennyi közhivatalt elvitték Tel-Avivba, kivéve az erdőgazdálkodást, a kikötői parancsnokságot és az egészségügyi hivatalt. — Kfar Chifin kolóniát a kolonisták kiűrték. — „Barham” angol hadihajó Haifába érkezett Sir Bodley Poundal fedélzetén.

A SEVUOTI ÜNNEPET követő pénteken három arabot öltek meg az angolk Jeruzsálemben. Meghalt egy angol rendőr is, névszerint Robert Bird. A főkirályzó megengedte, hogy szükség esetén a katonaság könnyításként gázal is operálhat. Tulkerem városának angol lakói eltávoztak és Nataniah kolóniára mentek.

EGYPTOMBOL NAGYSZAMU katonaság érkezett repülőgépen és vasúton Palesztinába. Az Egyiptomból érkező vonatok páncélkocsik és tankok védelme alatt közlekednek. A Gaza mellett megrognált vasútvonalat a műszaki csapatok rendezték. Gaza-Ludd vonalon egy dinamitot kellő időben fedeztek fel, amellyel egy egész vonatot akartak felrobbantani. Magdiel mellett egy vonatra dobtak bombát, de nem explodált.

JERUZSÁLEMBEN egy arabot fogtak el, akinél rendkívül sok fegyver és bomba volt. Jaffában zsidók által otthagytott házakat meggyújtottak. Egy napon (május 31-én) 17 bomba robbant Jaffában. Ezzel összesen 70 esetről számolnak be, amelyeket bombamerénylet kísért.

A „HABOKER” héber napilapot öt napra betiltották.

A HISTADRUT PAVILLONT megnyitották a Levante vásár területén. A pavilon homlokzatán a következő felirat áll: „Előre — mindennek ellenére!” Több ezer főnyi munkásnapot vonult fel a megnyitáshoz zórt sorokban Berit Locker és Remez vezetésével. A megnyitáshoz több tízezer főnyi nézőközönség volt.

SEVUOT ÜNNEPE aránylag nyugodtan telt el egész Palesztinában. Az ünnep a jeruzsálemi rádió leadóállomás az „Akumusz”-t közvetítette. A Jewish Agency az állami hatóságokkal történt megállapodása értelmében megkezdte a katonai önkéntes alakulatok szervezését, amelyre rendkívül sokan jelentkeztek.

JAFFA ÉS JERUZSÁLEM KÖZÖTT Felix M. Warburgnak, az ismert amerikai filantrópnek narancssárgán károkat okoztak az arabok, felgyújtották a csomagolóházat. Az amerikai konzul hivatalosan felbecsülte a kárt. Petah Tikvában is meggyújtottak egy csomagolóházat. Összesen 2500 fát pusztítottak el egy napon, közöttük 1500-at Kfar Brandetban Chederah mellett.

JERUZSÁLEM ÓVÁROSBAN egy arab rendőrtől elvették fegyverét és megsebesítették. Egy arabot Jaffában a rendőrség lelőtt, amikor egy autóból álló teherautótranszportot megtámadtak Jaffa uccán. Jaffában különben teljes sötétség volt, mivel az uccai lámpákat felrobbantották. Az arab csónakosok az éj lepe alatt petroluummal teltített edényeket dobtak a tel-avivi zsidó csónakokra, hogy azokat megsemmisítsék. Törvényeket megakadályozták. — A napokban rendőrkutyákat is a nyomozás szolgálatába állították, amelyek nagy szolgálatokat tettek és számos merénylő elfogását tették lehetővé.

TULKEREMBEN sztrájkba léptek az arab rendőrök, mivel egy társukat agyonlőtték egy angol rendőr kakuban. Roy G. B. Spicer, a palesztinai rendőrség főinspektora nyilatkozott, amelyben kijelenti, hogy nem felel meg a valóságnak, mintha az arabok kiléptek volna a rendőrség szolgálatából és csak egy bizonyos ügyre kértek nyomozást és megfelelő elégtételt.

KAIRÓBÓL 2500 GÉPFEGYVERT és 166 személyből álló képzőszemélyzetet indítottak utra, hogy ezzel megvédjék Palesztina valamennyi vasutalomszát és stratégiai szempontból fontos helyeit. Ha szükséges egy egész zászlóalj katonaság áll menekészen Kairóban, amely a jeruzsálemi katonaságot megerősítse. Ezt azonban egyelőre nem tartják okvetlenül szükségesnek, mivel a helyzet kissé javult.

TEL-AVIVBAN 600 zsidó fiatal embert segédrendőrség részére soroztak. Állandó aiarmérszültségben vannak és azonnal fegyvert fognak, amikor valamelyik kolóniában bajok mutatkoznak.

PALESZTINÁBAN ELTERJEDT A HIRE ANNAK, hogy Sir Artur Wauchope lemond állásáról. Ezt a hírt a legfelsőbb helyről erőlyesen mint alaptalant cáfolják.

HIVATALOS JELENTÉS SZERINT eddig 50 halottja és 325 sebesültje van a tüntetéseknek és kilengéseknek. Ezek közül 26 zsidó, 22 mohamedán, közöttük 2 arab rendőr. Sebesültek száma: 175 mohamedán, 110 zsidó, 40 keresztény és nyolc európai keresztény. 1200 személyt tartóztatnak le eddig, ezek közül 930 arabot és 250 zsidót, 409 arabot és 204 zsidót büntettek meg amiért az engedélyezett időn túl az uccán tartózkodtak.

EPÜL A TEL-AVIVI KIKÖTŐ. 150.000 fonttal megalakult a kikötő építő társaság, amelynek 51 százalékos részvényekéje a tel-avivi városi tanács vette át. A palesztinai kikötőkkel kapcsolatban Captain W. F. Strickland alsóházi képviselő interpellált a londoni alsóházban, amelyben azt kéri, hogy tekintettel a haifai és jaffai kikötőben uralkodó állapotokra, segítsék elő a tel-avivi kikötő mielőbbi felépítését. Malcolm MacDonald gyarmatügyi ideiglenes miniszter azt válaszolta, hogy amint a viszonyok megengedik, a haifai kikötőben bővítési munkálatokat fognak végrehajtani a jaffai kikötőben is, megjavítják a helyzetet és a Tel-Avivban épülő új kikötő ellen semmiféle kifogást nem emelnek. A legújabb hírek szerint a hatvan méteres vasmoló építésén tíz-három napon belül átadják rendeltetésének.

MIT JELENT EZ A KÉT BETŰ „AJ”? A palesztinai közönség körében nagy elégedetenséget keltett az a legújabb rendelkezés, amely szerint ezentul hivatalosan Palesztina Erec Jisrael helyett „Palesztina A.J.”-t fogják használni. Ezen protestáló hangok miatt a rádió is elhatározta, hogy a jövőben „Rádió Palesztina” helyett úgy fog jelentkezni, hogy „Rádió Jeruzsálem.” Az „AJ” betű ellen pedig egy tel-avivi polgár, névszerint Mose Sichrin levelet írt a főkirályzóhoz, amelyben azt kéri, hogy világosítsák fel arról, hogy mit jelent a két betű. Erc választ kapott most a levél írója a főkirályzó titkári hivatalától, amelyben azt írja a főkirályzó nevében, hogy az „AJ” betűk Erec Jisrael-t jelentik.

A PALESZTINAI SZENBEVITEL. Az antracit, brikett és más szénárak bevétele 1934-ben 10 százalékkal csökkent 1933-hoz viszonyítva. Ezzel szemben 1935-ben 60 százalékkal emelkedett. Ebben az évben csaknem 100.000 font összegben im-

portáltak szenet. Főleg ipari célokra használták, mivel háztartásokban inkább olajat és petroléumot vesznek igénybe. Legnagyobb fogyasztó a palesztinai államvasút. A legtöbbet Angliából importálták, de sokat vettek Németországból is.

SZÁMADATOK A ZSIDÓK TERMESZETES SZAPORULATÁRÓL PALESZTINÁBAN. Évek óta körülbelül 1000 lélek számra 30 születés és nyolc halálozás esik a zsidóknál, ellenben a mohamedánoknál 1000 lélekre 52 születés és 23 halálozás esik. Általánosságban az 1935. évben emelkedett a születések száma és esett a halálozási arányszám. A születési plusz nemzetközi viszonylatban rendkívül magas, ami annak jele, hogy az országban emelkedett a jólet. Ha a palesztinai összlakosságot egy millió kétszázezerre becsülik és 26,5 ezrelékre tesszük a természetes szaporulatót, akkor születések után 32.900 lélekek szaporodottak a lakosság és ha a zsidó bevándorlást 68.000 lélekre tesszük, akkor összesen százezer emberrel szaporodott 1935-ben Palesztina lakossága.

A JEWISH AGENCY palesztinai executivejének elnöke David Ben Gurion május 25-én repülőgépen Londonba utazott. — Május 25-én reggel egy újabb zsidó halottat találtak a jeruzsálemi egyetemhez vezető úton. A halott agnoszkálások megállapították, hogy az illető Jakob Razil 33 éves munkással azonos. — A hivatalos kormányjelentés közli, hogy ezen a napon Gaza mellett egy arabot a rendőrök megöltek. Kairó és Beirut felé vezető telefonvonalakat arab terroristák megszakították olyképer, hogy a drótokat elszakították. — Mismar Haemekben két arabot akkor fogtak el, amikor éppen megkérték gyujtani a zsidó kolonisták természet. Ennek Jerezben rálítotték a rendőrségre, amikor a gyujtatók által okozott tüzet oltani akarták. — Nazareth mellett arab faluban az asszonyok kövekkel dobálták meg a rendőrséget. A rendőrség riasztó sortüzet adott a levegőbe. Egy eltvedt golyó egy arab leányt halálra sebzett. Az „Alislamia” arab újság főszerkesztője, Farouki sejk parancsot kapott a rendőrségtől, hogy Ramlehban levő lakását nem hagyhatja el. — Chederah mellett kőöntötték azokat az oszlopokat, amelyek a Ruthenberg művek magasszerűségű villamosáramot vezetik. — A Saron völgyében felfegyverzett bandák kolonistákat támadtak meg. Katonai erősítések mentek a veszélyeztetett helyekre és visszaverték a támadásokat. Bombákat és dobtak egyes helyeken, főleg kutakba. Tel-Aviv környékén kilenc bombát dobtak. A környéken nagyobb pánik keletkezett.

Minden hónapban

egy cionista irás!

Fizessen elő a Herzl könyvtár egész sorozatára! Az első szám a napokban jelenik meg a következő címmel:

Mi idézte elő az arab zavargásokat?

(A zsidó helyzete Palesztinában)

Írta: A. Weinsahl, Haifa

Havonként 20 lej. Egy évre csak 200 lej. Megrendelendő a következő címen:

Diamant Elemér București IV. Atea Mantuleasa 9. Küldje be postautalványon vagy 1205 sz. csekk-lapon a pénz és postafordulával megkapja a Herzl könyvtár ócsó számát!

Uj tisztikart választott az oradeai Mizrachi szervezete

Elnökké Wasserstrom Sándort választották meg

Oradea. Az oradeai zsidóság nagy tömegeit képviselő Mizrachi szervezet vasárnap tartotta meg XVIII-ik évi rendes közgyűlést, a tagok nagy érdeklődése mellett. A közel két évtizedes működés alatt az oradeai szervezet sokat és maradandót alkotott. Mindenekelőtt azért, mert a cionizmus szolgálatába állította a hitű zsidóság nagy tömegeit. Nagyon alkotott azaz, hogy hosszú éveken, sőt csaknem évtizedekig a hitközségi életben is domináns szerepet játszottak azok, akik a zsidó eszme zászlóhordozói. És Palesztina érdekében sok erkölcsi és anyagi értéket termelt, amelyek hozzájárultak az új ország építésének nagy eszméjéhez. Kiváló férfiak kerültek ki az oradeai Mizrachi-ból, akik közt Palesztinában is értékes alkotói lettek az országépítésnek.

A mostani közgyűlés iránt nagy érdeklődés mutatkozott, már azért is, mert a tagok tudták, hogy a helyi csoport reorganizációs munkája döntőleg befolyásolja az egész ardeai mizrachizmus további sorsát.

A lemondott és a szentföldön tartózkodó Keszenbaum Miksa elnök helyett Goldstein Mór alelnök vezette le a választást, aki üdvözölte a megjelenteket és bejelentette a közgyűlés tárgysorozatát, a megtartandó tisztújítást. Elnézést kér, hogy az eddigi működéséről beszámolóit nem tartanak az elnök távollétében és kéri a felmentvény megadását és a választás megejtését. Dr. Markovits Ignátz a KKL nevében üdvözli a közgyűlést, kéri, mint pártokon felülről szervek minél hathatósabb támogatást.

Ezután a választási bizottság előterjesztése alapján a közgyűlés egyhangúlag megejtette a választást. A helyi csoport elnökévé Wasserstrom Sándort, a „Népünk” főszerkesztőjét választották meg. Az egyes részortok beosztását és munkatársainak megválasztását az új elnökre bízták.

Goldstein Mór választási elnök meleg szavakkal üdvözli az új elnököt, aki már régebben is vezette a Mizrachi helyi és országos szervezetét. Reméli, hogy szívós akaraterejével, a szervezet ismét új lendületet vesz és a fejlődésnek arra a fokára emeli, amelyet a mizrachi gondolat eszméi tartalmaznak fogya is méltán megérdemel.

Wasserstrom Sándor megköszöni a bizalmat, amelyet egyhangúlag ismét a szervezet élére állított. Előfeltétellel látja meg, hogy az ország legerősebb cionista szervezete, a Mizrachi újult erővel vesse fel a munkát. Mint munkának és elvnek megalkuvást nem ismerő harcosa minden erejével azon lesz, hogy a Mizrachi eszméi szolgálja és ne csak azok kapcsolódjanak be intenzíven a munkába, akik eddig is az eszme hívei voltak, hanem újabb zsidó rétegek munkáját kapcsolják be a Mizrachi szervezetbe. Igéri, hogy minden erejével azon fog munkálkodni, hogy a szervezet minél eredményesebb munkát végezzen elnökségének ideje alatt.

Az oradeai Mizrachi szervezet új tisztikara egyébként a következőképpen alakul. Diszelnök: Reich József, elnök: Wasserstrom Sándor. Végrehajtóbizottság: Mitelmann Jakob, Nussbaum Sámuel, Keszenbaum Miksa, Goldstein Mór, Frieemann Ármán, Mózes Áron, Radó Menyhért, Grünberger Ignátz, Kirschbaum Mór (prézintá-

ros), Spitz Sándor, Spitz Arthur, Weltz Ignátz, Just Móse, Moskovits Izidor (ellenőr Str. Nic. Iorga), Guttman Chaim, Beck Léb, (gondnok), Ifjúsági képviselő: Mittelmann Nándor és Mihály Aladár, Kisintézőbizottság: Weisz Sámuel, Fein Samu (háznagy), Bleyer Adolf, Kemény József, Blum Manó, Winkler Ede, Weingerger Flópp, Blau Mátys, Binder Ignátz (gondnok), Klein Mór (Füchsi), Spitzer Benjámin. Nagyintézőbizottság: Róth Albert, Freund Jakab baromfi kereskedő, Róth Adolf, Mar-Benjámin, Feig Lázár, Lób Lajos, Berger Jakab baromfi ker., Róth Adolf, Markovits Béla, Raducziner Gyula, Holzer Lajos, Weiszberger Sámson, Zimmermann Menyhért, Vajda Géza, Kupferstein Rudolf, Silberstein Izsak, Némethi Arthur, Moskovits Mór, Siomovits Mayer, dr. Stern László, Leitmann Dezső, Schmedtmayer Leo, Davidovits Bernát, Just József, Schwartz Menyhért, Teszler Simon, Rosenberg Emil, Reich Jenő.

Az új elnök kijelentette, hogy kooptálással a megválasztott tisztikart újabb tagokkal fogja kiegészíteni.

A közgyűlés emelkedett hangulatban ért véget.

KÖZÉLET

A sighetí Chewra Kadischa az elmúlt héten tartotta tisztújító közgyűlését. A választás iránt élénk érdeklődés mutatkozott és nagy agitáció folyt, bár Perl Ernő elnök megválasztása egyhangúlag történt, ami a megválasztottnak a sighetí zsidó társadalomban való népszerűsége igazolja. A választási harcok főleg azon elvek körül forogtak, hogy az egyik párt erősen dolgozott azért, hogy a Szentegyház vezetőségbe fiatalabb hadi-pártiakat hozzon be. Az ifjabb generáció lendülte meg is hozta a megfelelő győzelmet úgy, hogy a Chewra-nak vezetősége tulajdonilag az ifjúsági jelöltékből került ki. A választás eredménye egyébként a következő: Elnök: Perl Jenő, alelnökök: Szmutk Mihály és Weisz Izrael, gondnokok: Feuerwerker Léb és Adler Pinkász, pénztárnok: Kaufmann Abraham Baruch, ellenőr: Herschkovits Abraham. Bizottsági tagok: Keszner Izidor, Szmutk Juda, dr. Sternberg Aladár, Stauber Herman, Glück Izidor, Steinmetz Saul Léb, Katz Meier, Kratz Szender, Fesztinger Juda, Schwartz Béni, Elizkovits Elias, Rottner Zeide, Stern Bezallel, Fischer Salamon. Pótagok: Slamovits Hermann, Krémer David, Berger Nándor, Tabak Alter József és Wisel S. Chaim.

A petrovoisei zsidóságának lélekemelő ünnepeiben volt része az elmúlt napokban. Kastischer Simon, a hitközség nagyteljesítő elnöke egy szép, új Tórárt ajándékozott a hitközségnek, amelyet nagy pompával, faklyásmenettel és zenészekkel este a többi Tórártól kísérvé „Chüpe” alatt vitték a templomba. A párszáz terítékes lakomán képviselve voltak a helyiség zsidó előkezőségein kívül a keresztény politikai reprezentánsok is. Prager Salamon főrabbi magasszárnyalású beszéde vezette be az ünnepeket, majd Mudrinski Novák főjegyző.

Az oradeai Mizrachi szervezet új tisztikara egyébként a következőképpen alakul. Diszelnök: Reich József, elnök: Wasserstrom Sándor. Végrehajtóbizottság: Mitelmann Jakob, Nussbaum Sámuel, Keszenbaum Miksa, Goldstein Mór, Frieemann Ármán, Mózes Áron, Radó Menyhért, Grünberger Ignátz, Kirschbaum Mór (prézintá-

Lángeszű férfiakat mindig nők inspirálták

azonban ők maguk ritkán szárnyalhatnak alkotás magasságáig... Mert törekény szervezetnél fogva a nők nincsen megadva, hogy az alkotáshoz szükséges derűre és nyugalomra tegyen szert. Elenkezőleg, megállapítást nyert, hogy a női petefészkek működése egy folytonosan emelkedő és toszáló ritmusban folyik le, ami nála egy állandó egyensúlytalanságot, nyugtalanságot idéz elő!

Mint hogy a petefészkek az életrehozás komplikált gépezetének főelemét képezik, másrészt pedig a többi szervek szoros összefüggésben vannak az ováriális működéssel, nem csoda, ha a menstruáció alkalmával a nő állapotja súlyos betegség tüneteit mutatja.

A „Menokin” amerikai készítménye a tudományon sikerült a nőt ettől a kalváriától megmenteni. Hála speciális összetételének, ez a szer enyhítően hat a menstruáció és klimatérium makacs és heves megnyilvánulásaira, sőt teljességgel megszünteti a fellépő fejfájást, görcsöket, hányingert és hevíléseket, úgyhogy joggal mondhatjuk, hogy a nő végre megszabadult sok ezer éves átkától.

„Menokin” kapható a vezérképviseletnél: Császár E. gyógyszerüzemben, Bucuresti, Calea Victoriei 124. vidékre megrendelhető 125 lej utánvét mellett.

zó a zsidóság hazafiasságát hangsúlyozta, ami méltán érdemli meg a legnagyobb megbecsülést. Nagy tetszést aratott Baluzsáé Ozreu Simoné elnök beszéde, majd pedig Kastischer Simon alelnök adta át szép beszéd keretében az általa iratott Tórárt. Heudiska Béla hitközségi elnöknek, aki megható szavakkal mondott köszönetet. (B. D.)

Mercurea-Nyirajon a köze-miutban élénk érdeklődés mellett tartotta meg a B. H. Hamizrachi alulul közgyűlést. A gyűlést Goldstein Zeitán nyitotta meg, majd átadta a szót Henrich Salamonnak, az uicorai mizraei elnöknek, aki ideologia referátumot tartott. A közgyűlés kimondta ezután a B. H. Hamizrachi megalakulását és elnöknek Goldstein Zeitánt választották meg. Tiszteletbeli elnöknek és KKL biztosnak Kohn Simonét választotta meg egyhangúlag a közgyűlés. (HS.)

Ünnepesek a csehszlovák köztársaságban Benes dr. elnök 52. születésnapja alkalmából. Május 28-án volt Benes köztársasági elnök 52-ik születésnapja, amelyet a csehszlovák köztársaság területén nagy szeretettel ünnepeltek meg. Benes dr. éppen olyan szerényen kitért a születésnapjára, mint nagy elődje az ősz Masaryk Tamás. Benes dr. új tempót, friss lendületet vitt a Hradcsin falal közé. Az államügyek intézi és állandóan a politikai, társadalmi és gazdasági élet reprezentánsait fogadja, úgy a belföldieket, mint a külföldieket. Rövidesen meglátogatja a köztársaság négy különböző részét, ahol hosszabb ideig fog tartózkodni, hogy megismerje a nép kivánságait és panaszait. Bratislavában nagy ünnepek voltak Benes születésnapja alkalmából. A nagy orth. zsinagógában zsfolt padosok előtt tartották meg az ünnepeket. A katonai és polgári hatóságok is résztvettek az ünnepeken. Schreiber Akiba főrabbi nagy beszédben mutatott rá azokra a nagy érdemekre, amelyek hálával kell eltiltsék a csehszlovákiai zsidóság szívét. Benes elnök iránt. Megemlítette azt is, hogy nemrégiben egy zsidó deputáció volt az elnöké, aki a legteljesebb elismeréssel adott az ország zsidó lakosságának munkássága iránt és minden tekintetben támogatója lesz, teljes polgári jogait csorbítatlan épésben tartása mellett.

Stary Smokovec Magas Tátra fatra-Füred
Orh. Koscher
SCHREIBER PENSIÓ
Elsőrendű ház, elő és utószobában szolid áruk. Depandans Erika villa, nyugodt csendes fekvésű lakosztályok, mind a két villa a legmodernebb komforttal berendezve. Egész éven át nyitva bővebb felvi ágostást készsége! küld
Első és utószobában banketteket és esküvőket vállalunk!
Schreiber Mór Peniso
Stary Smokovec CSR Telefon: 43.

Gyászistentisztelet Dr. Kecskeméti Lipót főrabbi temetésén

(Folytatás a 2-ik oldalról)

A vidéki hitközségek képviselőiben többek között ott látjuk a clujai hitközség reprezentánsait, dr. Fischer József elnök, Klein Gyula alelnök, Lax Salvator Orsz. Iroda főtitkára, a salontai hitközség delegációját dr. Nébel Ábrahám vezeti. A timisoarai hitközségeket illusztris elnökök dr. Nyiri Jenő képviselte.

A gyászistentisztelet a kórus énekével kezdődött, majd dr. Kecskeméti Armin makói főrabbi, a szegedi egyetem magántanára, az elhunyt öccse állott az elhunyt elé a szószékre és mondotta el szívbemarkolóan beszédét. Egyedül maradt a Kecskeméti testvérek közül, itthagytta most fivére, aki mindenkor az egész életpályáján át, kezdőtől haláláig mellette állott, tettel és tanáccsal. Sokan sirtak az ősz testvér halotti beszédénél.

Ezután dr. Drechsler Miksa timisoarai polvárosi főrabbi állott a szószékre és költői szárnyalású hatalmas beszédében méltattar dr. Kecskeméti érdemeit, mint tudóst, filozófust, mint költőt és humanistát. A nemes pathoszal előadott szónoklat nagy hatást keltett.

Dr. Löwy Ferenc targu-muresi főrabbi, a rabbitanács elnöke, az országos rabbiszövetség nevében bucsuzott. Méltatta az új irányt, amelyet a nagy és halhatatlan tudós kortársai számára kijelölt.

Nem csodarabbi voltál, hanem csodás rabbi, aki vezetted 46 éven át hitközségedet és karakán voltál, szilárd jellem, becsült lelkipásztor, nagy jellem és kiváló férfi.

Dr. Löwy főrabbi könnyekig megható beszéde után dr. Konrád Béla hitközségi elnök, az oradeai occident hitközség nevében bucsuzott az elhunyt lelkipásztortól. Majd dr. Adorján Armin az országos Iroda nevében veti bucsut dr. Kecskeméti főrabbitól. A templomi szónokok sorát dr. Kabos Béla hitközségi alelnök zárta be, aki meghatótan sorolta fel azokat a nagyszerű intézményeket, amelyek létesítése és fenntartása mind az elhunyt nevéhez fűződnek. Utána Weisz főkanor megható hangon énekelte el az El molé rachminot kórus kísérettel.

Ezután leemelték a koporsót az emelvényről és a hitközség vezetői vállakon vitték ki a templomból. Megindult a gyászmeneget. Az üzletek zárva voltak, a kegyelet jelül és a temetés kezdetén szemerkélő eső eláradt. Végláthatatlan sorban indult el a sokszemélyi ember a temető felé vezető úton. A rendőrség állig tudta fenntartani a rendet. Rendkívül sok kocsis és autó követte a menetet, amelynek élén kézen vitték az elhunytat a Dorobontilor-uti temetőig.

A TEMETŐBEN

A nyitott sírnál kordont vontak a rendőrök és csak kevés embert engedtek közel lenni a sírhoz. Előbb még dr. Vágvölgyi Lajos aradi főrabbi tart beszédet a temető

ravatalozójában, mivel kohanita. A nyitott sír előtt előbb dr. Deutsch Ernő főrabbi beszélt. Bucsuzott a halottól, saját nevében, a barától és Mestertől, továbbá hitközsége nevében. Utána dr. Weinberger Mózes clujai főrabbi mondotta el gyászbeszédét, amely hangos zokogásra fakasztotta a jelenlevőket. Salamon Ernő lyceumi igazgató az iskola testülete és tanulóinak nevében előbb románul, majd magyarul bucsuzott Tőle. Farkas István, a kereskedelmi Csarnok elnöke az oradeai kereskedők nevében, dr. Scós István v. alpolgármester a Magyar Párt és Tabéry Géza a Szilgigeti Társaság nevében bucsuztatták a nagy halottat.

Ezután ráhullottak a göröngyök, a nagy férfi koporsójára hozzátartozóinak és a város zsidó társadalmának nagy fájdalmára.

Halála pótolhatatlan irt jelent a nyugati szertartású aradeai zsidóság körében. A hitközség elhatározta, hogy kegyelete jelül egy évig nem tölti be a nagy főrabbi helyét, amelynek annyi fényt és dicsőséget kölcsönözött.

Az oradeai nyugati szertartású izr. hitközség elnöksége, előjárósága, képviselőtestülete fájdalomtól porig sujtva közli, hogy főtiszteleendő

Dr. Kecskeméti Lipót

hitközségének 46 éven át köztiszteletben álló és országoshírű nagy papja tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Munkában és alkotásban, elismerésben és dicsőségben, de küzdelmekben is rendkívül gazdag pályája volt. Ragyogó szelleme és nagy tetteire rendkívül nemes szívével, szilárd jellemével, lelki tisztaságával oivadt egybe. Szíve mindig a fenségeshez vonzódott, amelyet az emberiséghez és különösen a szenvedőkhez való nagy szeretet dobogtatott.

Fenkölt szelleme hitközségünk örök égő mécsese lesz, amelynek lángja mindörökké égri fog gyászoló hívei lelkében.

Német hitközség tragédiája. A német zsidóság gazdasági csődje válságba döntötte a német hitközségeket. A porosz hitközségek szövetsége most megdöbbentő adatokat közöl erről. Vidékről menekülni kényszerült a zsidóság és így 185 olyan hitközség van, amelyek már hatvannál kevesebb tagja van. 375 hitközség állandó támogatásra szorul a szövetségtől, melynek erőforrásai is kikapadóban vannak. A hitközségek erkölcsi nyomorba is jutottak. Elviselhetetlen légkör veszi körül őket. Ha kulturális összejövetelt akarnak tartani, ezt is többször megtagadják tőlük és a náci-párt ügynökeinek jelenléte nélkül még ilyenkor sem lehetnek egyedül.

Halálozás. Szombaton délben hírtelen meghalt Brasovban Vámos Nándor széles körben ismert nevű brasovi ügyvéd. Az elhunyt utolsó kívánsága az volt, hogy Oradeán temessék el, ahol annyian ismerték és szerették. Vámos Nándor utolsó kívánságának megfelelően Oradeára szállították holttestét és itt temették el őriási részvét mellett hétfőn délelőtt tizenegy órakor. Vámos Nándor testvérei Vámos Dezső főmérnök és Vámos Jenő a Zavislag és Vámos cég belfőria.

Az ortodox (hithü) zsidó csemegekereskedők és bodegások figyelmébe!

אגודת נשך Iptói csemegéjuhturót

a legfinomabb eredeti minőségben, az oradeai orth. izr. hitk. felügyelete alatt és hechsérjével ellátva készíti

Biro József

Iptói juhturó és csemegésajt gyára ORADEA, Str. Avram Iancu No. 9. - Telefon 506, Kérjen ajánlatot!

A Mizrahi világszervezet jeruzsálemi központja átiratot intézett az aradeai Mizrahi országos szervezethez, amely szerint egy tel-avivi sclyemgyár több szakmunkást keres, akik amennyiben kötelezik magukat arra, hogy az ottani gyárban legalább egy évig dolgozni fognak, úgy részükre cserifikátokról gondoskodik, amelyek alapján kivándorolhatnak. Azok a munkások, vagy munkásnők, akik a szakmában képzettek és megfelelő bizonyítványokkal rendelkeznek és kivándorolni óhajtanak, adják be pályázatokat és jelentkezzenek az aradeai központ titkári hivatalában. (Mizrahi szervezet, Oradea, Piata Mihai Viteazul 11-a) személyesen hétköznapokint délelőtt 11-12 és délután 5 és 6 óra között, ahol bővebb felvilágosításokat kaphatnak.

Köszvényben szenved Ön? Köszvényes betegségeknel tudvalegleg hibás vérösszetétel alapuló anyagcsere zavarról áll fenn. A kóros alkatrészeknek a vérből való eltávolítására a Togonal különösen alkalmas. A Togonal meggátolja a húgysav felgyülemelését és elősegíti a testből való kiválasztását. Több mint 6000 orvos nagyon elismerően nyilatkozott a Togonal jó hatásáról.

A Joint nem ad több pénzt Palesztina céljaira. New-York. A Joint Distribution Committé megbízásából Felix Warburg Paul Baerwald, Herbert Lehman és James Rosenberg aláírásával nyilatkozat jelent meg, amelynek értelmében azon terhek miatt, amelyek a Jontra nehezdednek a németországi, lengyelországi és más keleti országokbeli zsidóság miatt, Palesztina céljaira nem adnak többé. Eddigi adakozásuk összege több mint 700.000 dollárra rug. Mostantól kezdve csak a Hadassa cionista n. szervez. utján juttatnak pénzt Palesztinába.

Bratca Familia Pensio Megnyilt!

Olesó előszerezni árak! 10 holdas fenyves parkban, portmentes levegő, kitünő ellátás, kényelmes szobák folyó-vízzel, mosdással, gyermekek szülői felügyelet nélkül is nyaralhatnak, Oradea-clujai fővonalon, gyorsvonat-megállóhely. Erdéklődni: Oradea, Telefon 687, vagy levélben Familia Pensio BRATCA.

Borkövet

minden mennyiségben vásárolunk! Ajánlatokat mennyiség megjelölésével kér
Glück Henrik
cég borbizományos Siria, jud, Arad

TIP. PASZTOR, ORADEA.

Legfinomabb csemegé sajt készítéséhez alkalmas
אגודת נשך
tejoltó
kapható
Egger & Co gyárban, Cluj
A monostori főrabbi hechsérjével ellátva.

